

RAADSVOORSTEL

Gemeenteraad	:	Bergen
Raadsvergadering	:	1 juni 2017
Zaaknummer	:	BB16.00607
Voorstelnummer	:	RAAD170010
Commissie	:	Algemene raadscommissie
Commissie	:	11 mei 2017
Soort agendering	:	Ter bespreking
Agendapunt	:	
Team	:	Beleid & Vastgoed
Opsteller(s)	:	Pieter Korstanje
Telefoonnummer	:	(072) 888 03 62
Bijlagen:	:	

Onderwerp: – Beleidsplan begraafplaatsen

Voorgesteld besluit

- het Beleidsplan Begraafplaatsen 2017 - 2027 vast te stellen;
- de historische grafmonumenten op de begraafplaats van Egmond aan Zee in stand te houden;
- het begraven in drie lagen diep te beëindigen;
- in te stemmen met de invoering van een verlengingsmogelijkheid van grafrechten met vijf jaar;
- vast te stellen de volgende verordening: Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen voor de gemeente Bergen 2017.

Geheimhouding

- Nee
 Ja

RAADSVOORSTEL

1 INLEIDING

Er is een nieuw Beleidsplan Begraafplaatsen opgesteld waarin invulling wordt gegeven aan de actuele opgaven die er momenteel liggen voor de begraafplaatsen:

- de grondwaterstand van de begraafplaats van Egmond maakt het noodzakelijk om de graven slechts voor twee lagen diep in gebruik te nemen;
- de grafrechten kunnen momenteel alleen met tien jaar worden verlengd. Bij nabestaanden bestaat de wens voor verlenging met vijf jaar;
- hoe om te gaan met historische graven en graven met kunstuiting? Stichting Historisch Egmond heeft de gemeente verzocht om graven te behouden met een historische karakter.

In de voorbereiding is voor de drie gemeentelijke begraafplaatsen een capaciteitsberekening opgesteld om voor de komende tien jaar inzicht te krijgen in de benodigde grafruimte. Naast het beleid is tevens de beheerverordening geactualiseerd.

1.1 Doel advies

Van de raad wordt verwacht dat hij:

het Beleidsplan Begraafplaatsen Gemeente Bergen 2017 - 2027 en de nieuwe verordening op de begraafplaatsen vast stelt.

2 KEUZERUIMTE

De vaststelling van het beleidsplan en de geactualiseerde verordening is gewenst om invulling te geven aan: 1. beëindiging van het in drie lagen diep begraven, 2. de gewenste mogelijkheid van verlenging van grafrechten met vijf jaar en 3. behoud van historische graven. Punt 2 en punt 3 betreffen keuzes naar aanleiding van wensen uit de bevolking. Het eerste punt, het beëindigen van het in drie lagen diep begraven, is in belangrijke mate ingegeven vanuit arbo-technisch oogpunt. Voor de begraafplaatsmedewerkers is het niet gewenst om bij het ruimen van graven in aanraking te komen met slecht ontbonden stoffelijke resten.

2.1 Beleidskaders

2.1.1 Collegeprogramma

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende doelstellingen uit het collegeprogramma:

Betrokkenheid bij wat er leeft in de kernen. In Egmond aan Zee wordt het behoud van historische graven op de begraafplaats belangrijk gevonden.

2.1.2 Lokaal beleid

Dit voorstel heeft betrekking op eerdere college- en of raadsbesluiten, nota's, te weten:

Het betreft een actualisatie van het Beleidsplan Begraafplaatsen uit 2007.

2.1.3 Landelijke wet- en regelgeving

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende wet- en regelgeving:

Wet op de lijkbezorging.

3 ADVIES

3.1 Toelichting op het advies

Voldoende capaciteit

De capaciteitsberekening heeft uitgewezen dat er op alle drie de begraafplaatsen de komende tien jaar voldoende capaciteit is. Dit geldt zowel voor kistgraven, als voor urnengraven. Wanneer nabestaanden afstand doen van een graf, kan het graf na de wettelijke grafrustperiode van tien jaar worden geruimd en opnieuw in gebruik genomen. Hierdoor blijft er voldoende ruimte en kan uitbreiding van begraafplaatsen achterwege blijven.

Belangrijkste beleidspunten

Beëindiging drie-diep begraven

Op de begraafplaats van Egmond wordt nog in drie lagen diep begraven. Omdat het grondwater is gestegen, bevindt de onderste laag van zo'n graf zich onder de grondwaterspiegel. Aangezien de ontbinding van stoffelijke resten hierdoor onvolledig plaatsvindt, is dit een ongewenste situatie. Ook vanuit arbotechnische overwegingen zijn deze omstandigheden niet gewenst. Het begraven in drie lagen diep op de begraafplaats van Egmond wordt daarom beëindigd.

Nadat besloten is om het begraven in drie lagen diep te beëindigen, worden alle rechthebbenden aangeschreven met het bericht dat er geen invulling meer kan worden gegeven aan het recht om in drie lagen te begraven. Wanneer rechthebbenden aangeven dat dit tot problemen leidt, is het zaak om met een maatwerkoplossing te komen. De kans bestaat dat de gemeente een aantal schadeclaims ontvangt wanneer het niet lukt om tot een maatwerkoplossing te komen.

Op de begraafplaatsen van Bergen en Schoorl wordt al langer niet meer in drie lagen diep begraven.

Behoud historische graven

Er is tegenwoordig meer aandacht voor de instandhouding van cultureel erfgoed. Dit geldt onder andere voor de historische waarden van begraafplaatsen. Stichting Historisch Egmond heeft, in samenwerking met de Stichting voor Funerair Erfgoed Terebinth, een inventarisatie uitgevoerd op de begraafplaats van Egmond. Uit het onderzoek kwam naar voren dat er veel bijzondere grafmonumenten aanwezig zijn. Zo'n 108 historische grafmonumenten komen in aanmerking om te behouden. Het gaat om opgaande smalle grafstenen, die met name geplaatst zijn in de grafvelden op het zuidelijk deel van de begraafplaats. Op dit deel van de begraafplaats blijven de historische graven in stand. Historische grafmonumenten van de overige begraafplaats worden hier bijgevoegd. Wanneer er nieuwe graven worden uitgegeven in deze vakken, is het van belang dat nieuwe grafstenen staand zijn, zodat ze aansluiten bij het bijzondere karakter van dit deel van de begraafplaats.

Instandhouding van historische graven levert geen problemen op voor de capaciteit van de begraafplaats. Er blijven voldoende graven beschikbaar.

Na Egmond worden ook de begraafplaatsen van Bergen en Schoorl onderzocht op de aanwezigheid van historische graven.

Verlengen grafrechten met vijf jaar

Steeds vaker komt de wens om grafrechten te verlengen met vijf jaar in plaats van tien jaar. Na aanpassing van de beheerverordening kan hieraan tegemoet worden gekomen.

Actualisatie verordening

De Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen voor de gemeente Bergen is geactualiseerd. De belangrijkste aanpassing betreft de mogelijkheid voor verlenging van de grafrechten met vijf jaar. Verder is de verordening geactualiseerd aan de hand van Wet op de Lijkbezorging uit 2010.

3.2 Overwegingen van het college

De historische graven op de begraafplaats van Egmond verdienen het om bewaard te blijven.

In verband met de hoge grondwaterstand kan er niet meer in drie lagen diep worden begraven op de begraafplaats van Egmond, maar is twee lagen het maximum.

Met de invoering van een verlengingsmogelijkheid van vijf jaar voor grafrechten wordt tegemoet gekomen aan een veelgehoorde wens.

3.3 Regionale samenwerking en couleur lokaal

Couleur lokaal: In Egmond aan Zee speelt de lokale wens om de historische graven in stand te houden.

3.4 Participatie, samenspel

Op initiatief van de Stichting Historisch Egmond is de inventarisatie naar historische graven uitgevoerd op de begraafplaats van Egmond. Er is door de stichting een publieksdag georganiseerd waarop belangstellenden informatie kregen over de historische graven en mee konden helpen bij de inventarisatie hiervan.

Bij de inventarisatie van historische graven op de begraafplaatsen van Bergen en Schoorl worden eveneens de historische verenigingen betrokken.

3.5 Risico's

Er is een kans op schadeclaims wanneer rechthebbenden wordt gemeld dat geen invulling kan worden gegeven aan het recht op drie lagen diep begraven. Het is op voorhand moeilijk in te schatten om hoeveel schadeclaims dit zal gaan en welk bedrag hiermee is gemoeid. Op dit moment betreft het nog 374 graven met een recht op drie lagen diep begraven. Er wordt in dergelijke situaties gezocht naar een maatwerkoplossing om betrokkenen zoveel mogelijk tegemoet te komen. Rechthebbenden worden nadat het besluit genomen is om het in drie lagen diep begraven te beëindigen, hierover geïnformeerd.

3.6 Financiën

Voor de uitwerking van het beleidsplan wordt per project een raming opgesteld en dekking gezocht.

Om de voorgestelde mogelijkheid tot verlenging van het uitsluitend recht met 5 jaar mogelijk te maken dient de Verordening lijkbezorgingsrechten uitgebreid te worden. Deze aanpassing wordt meegenomen in het reguliere jaarlijkse proces van besluitvorming voor de belastingverordeningen. Besluitvorming vindt dan plaats in december 2017 zodat de uitbreiding per 2018 van kracht wordt.

3.7 Inkoop

n.v.t.

3.8 Juridische Zaken

Zoals onder 3.5 aangegeven bestaat de mogelijkheid dat rechthebbenden een schadeclaim indienen wanneer wordt gemeld dat geen invulling kan worden gegeven aan het recht op drie lagen diep begraven. De omvang hiervan is op voorhand moeilijk in te schatten. Mogelijk gaat het uiteindelijk om enkele gevallen waarvoor geen maatwerkoplossing gevonden kan worden.

3.9 Communicatie

De geactualiseerde verordening wordt gepubliceerd.

Alle belanghebbenden met een recht op drie diep begraven op de begraafplaats van Egmond krijgen bericht dat het begraven in drie lagen diep is beëindigd.

3.10 Duurzaamheid

n.v.t.

3.11 Veiligheid

n.v.t.

4 UITVOERING, PLANNING en ORGANISATIE

Beleidsplan en verordening treden direct in werking.

In afwachting op het beleidsplan is het verwijderen van historische grafstenen op de begraafplaats van Egmond aan Zee een jaar geleden reeds gestopt.

De mogelijkheid tot verlenging van het grafrecht met een periode van vijf jaar treedt per 1 jan. 2018 in werking, na vaststelling van de Verordening lijkbezorgingsrechten.

Voor het opstellen van een (beeld)kwaliteitsplan en de uitvoering hiervan voor de begraafplaatsen van Egmond en Schoorl wordt eerst een plan van aanpak met voorstel voor financiële dekking opgesteld.

5 ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

- Beleidsplan Begraafplaatsen 2017 - 2027
- Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen voor de gemeente Bergen 2017

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

De heer M.J. Pothast
secretaris

Mevrouw drs. H. Hafkamp
burgemeester